Актуальне інтерв'ю

ЛЮДИНА ЗА КУЛІСАМИ

Мистецтво вимагає жертв... Хто-хто, а він переконався у цьому на власній шкірі. Володимир Мазур — «генеральний підрядник» Підляського відділу Об'єднання українців у Польщі. Технічний директор імпрези, він добровільно звалив на себе силу-силенну клопотів: тут і оформлення паспортів, і транспорт, і апаратура, і піротехніка для фейєрверку...

— Коли виникла ідея фестивалю у Мельнику, поповзли чутки про підвищення цін на паспорти. Коли автори та виконавці, кобзарі з Києва та інші отримали запрошення, то багато з них опинилося перед проблемою: де взяти тисячу і один карбованець на вироблення нового паспорта? Дуетові «АС» прийшов на допомогу Києво-Святошинський райвідділ культури. Але як оформити ансамбль Юрія Поліщука? У Юрія Луцька прописка, його хлопці з Чернівців, Тернополя, Рівного. Вони нам запам'яталися з минулорічної фольклорної програми в рамках фестивалю «Оберіг-90». В програмі «Надбужанський фольклор» вони будуть якраз до речі з автентичними піснями Полісся. Я не кажу вже про концерти у світлицях, де акустичні групи слухають з великим задоволенням. Шкода, що не вдалося розшукати наразі учасників з рівненського ансамблю «Джерело». З Рівного повідомили: після Сопотського фестивалю вони подалися на канікули...

— Наскільки ми знаємо, ти починав кіномеханіком у клубі. Служив у війську, працював на заводі. Потім у філармонії. Під час різних декад, тижнів наловчився так, що твоя технічна служба може розгорнути 4 кіловати «Світязя» за 15 хвилин. Але нещодавно інженер-радист Володимир Мазур зробив «блискучу кар'єру»... Коли наші партнери друзі на Підляшші довідалися про твоє хобі-піротехніку і фейєрверки, у них загорілися очі...

— А почалося з того, що техніку ремонтної роти доручили проведення у полку фейєрверків. З часів Петра І заведені вони були з нагоди великих перемог... Два роки тому дирекція Волинської філармонії попросила мене зробити блок запуску зарядів. А перша стрільба відбулася у Львові. Цікаве посвячення у піротехніки я побачив уже «на гражданці»: «гробові» мені піднесли після першої стрільби. Така традиція. Зараз фейєрверками на Волині займаються Анатолій Миколайович Авраменко та Вадим Лук'янчук, вони вже зробили біля двадцяти запусків. Піротехніки народ особливий — вони і сценаристи, і режисери, і хіміки, і монтажники, і художники, і музиканти, але передусім — хоробрі люди. Їхні «веселящі вогні» бувають найрізноманітніші, але основні — це фонтани, шлаги, швермери... Слов'яни займалися цими «вогненними утіхами» ще з дохристиянських часів, а присвячували свої фейєрії небесному богу вогню Перуну.

На фото: вокально-інструментальна група Волинської філармонії «Світязь», учасник «музичних діалогів над Бугом» «Мельник-91».

Телеграма в номер

До Мельника доїзд простий: за мостом є крижівка. Там треба скрутнути на Адамово... Чи Мареничі будуть до використання в неділю! Ми в оргкомітеті з головою Вишенькою думаємо про те, щоб імпреза йшла на фольклорний фестиваль і музика для молодих. Особливо всі хочуть, щоб було «Джерело», «Жнива» і група Юрія Поліщука... Чи привезете брезент для даху над сценою! Гміна зрезигнувала з будови даху, а також бетонної сцени — вони відремонтують дерев'яну. Якщо не привезете, ми купимо самі, але це вже будуть витрати з фонду фестивалю. Передаємо першу афішу польською. Буде ще українською + плакат. Вони вже в друку...

З привітом — Євген РИЖИК. Думаю, що все буде добре.

ДО КОБЗИ, ГРОМАДО!

З давніх-давен по обидва боки Дніпра лунали звуки кобзи. Віщий співак супроводжував Ігоря Святославича у його трудному поході на половців, кобзар був душею запорізького товариства... Нині традиції «скальдів війська запорізького» намагаються відродити ентузіасти з навчально-просвітницького об'єднання «Кобзарська громада».

— Наше об'єднання утворилося майже рік тому,— розповідає директор, прозаїк Анатолій Пасічний.— Ми захотіли прилучити дітей та підлітків до спадщини національної культури, зокрема такого унікального явища українського народу, як кобзарство.

— Ваш вихованець і мій старий знайомий Ярослав Чорногуз розповідав з великим захопленням і про вашу дитячу студію та кобзарський клуб.

— Дитяча студія «Кобзарська Бурса» знайомить з історією кобзарства, розвинодами традиційних кобзарських інструментів (бандура Недбайла зразка 1740 року, кобза Остапа Вересая, торбан, ліра Скоби, Лисенка), з сучасними музичними інструментами (бандура харківська, Скляра, Тузиченка, Герасименка). Налагоджений курс навчання на традиційних та сучасних музичних інструментах.

Кобзарський клуб веде свою просвітницьку діяльність з питань кобзарства шляхом лекцій-концертів. До складу клубу входять майже всі відомі виконавці на народних та сучасних музичних інструментах: П. С. Супрун, В. М. Єсипок, А. М. Бобир — бандура хроматична; В. Г. Кушпет-торбан, кобза Остапа Вересая, бандура старосвітська; М. Білоус, М. Будник — бандура старосвітська; В. Горбатюк — бандура хроматична і харківська.

— У вашій майстерні я побачив заготовки з деревини. Очевидно, саме з них і роблять Ваші майстри такі легесенькі і звучні кобзи!

— Так, експериментально-виробнича майстерня робить і традиційні кобзарські інструменти. Ми розробили перспективну технологію по виготовленню сучасних бандур. Якщо, не дай Бог, зупиниться Чернігівська фабрика музичних інструментів — з Росії більше не надходить деревина, що йшла на верхні деки — наш цех стане єдиним у своєму роді. Але це нас не радує.

Тема для дискусій

ДО ТАЄМНИЦЬ МЕЛОДІЇ,

АБО АРХАЇЧНИЙ ФОЛЬКЛОР ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ

Населення Західного Полісся є сьогодні одним із найбільш автохтонних в поліському етнокультурному ареалі, що в свою чергу забезпечує добру збереженість в традиційній культурі краю багатьох раритетних елементів. Скажімо, в деяких селах цього регіону найліпшим способом диференціації пісенного жанру є мелодія. Вона, очевидно, мала колись у календарній обрядності сакральне значення. Тому колядки й щедрівки ще й досі в рамках одного населеного пункту, не зважаючи на різницю в текстах, часто виконуються на один мотив. Та ж тенденція, тільки менш виражена, спостерігається і в веснянках. Стабілізуючим елементом тексту є і деякі приспіви-рефрени — найбільш древня та інформативна частина фольклорного тексту, в тому числі і стосовно його сакральності.

(Своїм досвідом реконструкції деяких міфологічних реалій, традиційної культури Західного Полісся кандидат філологічних наук В. Ф. Давидюк поділиться під час лекції-концерту у гмінному осередку культури. Хоча Полісся від Підляшшя відділяє державний кордон, злучує однак спільне минуле, мова, народна культура).

МУЗИКА З-ПЕРЕД ПОТОПУ

Людмила Скобелєва виконує роль своєрідного «консерватора забиткув» у сфері музичної культури на Підляшші. Три місяці праці з фольклорними колективами не пішли даремне. Ми побачили їх на фестивалі «Берегиня» у Луцьку, і в Сопоті вони користувалися великим успіхом.

— Перед поїздкою у тебе були сумніви стосовно того, чи зберігся той автентичний фольклор, про який розповідали нам Іван Киризюк та його приятелі з Підляшшя.

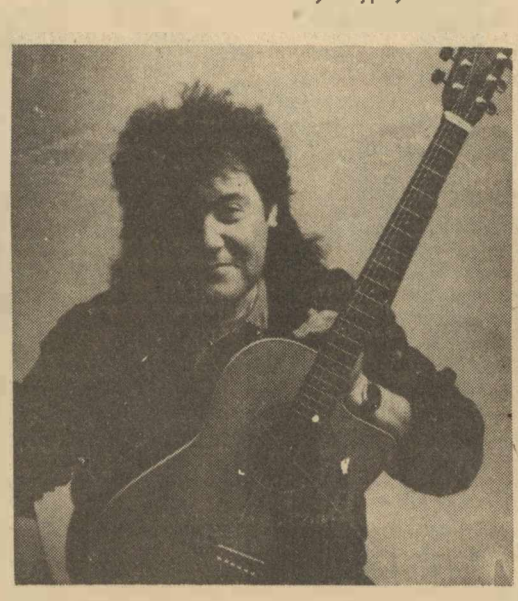
— Й справді, він тут зберігся. Як, певно, в кожному іншому регіоні Польщі. І наше завдання у тому, аби зібрати по селах і зберегти старовинні пісні, записати їх на ноти, видати збірники, передати новостворюваним ансамблям. Отже, автентика із збереженням місцевої манери співу, відтворення обрядів та регіонального строю. Костюми якраз відтворити найважче.

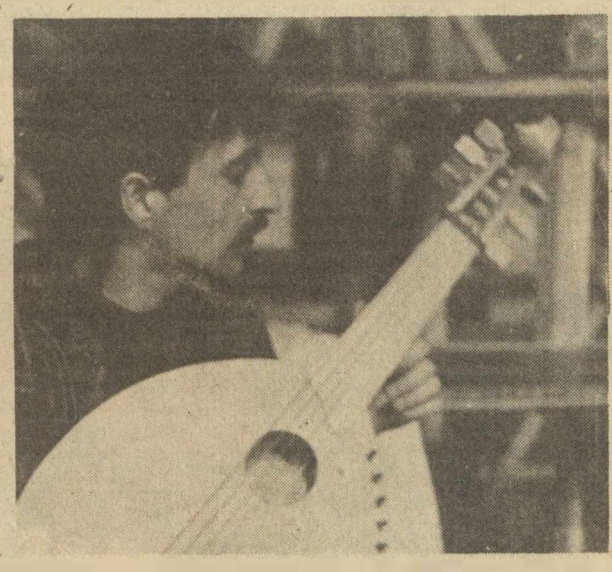
— Під час фестивалю «Берегиня» ми побачили лише вершечок того айсберга, який являє собою автентичний фольклор Підляшшя. А що покажете в Мельнику!

— Найцікавіше із того, що нам вдалося записати. Аматори з Черемхи і жіночки з Красного Села покажуть елементи весільного обряду. «Вбирати перепелицю» буде Орішково: у програмі жниварські пісні. Почуємо рогульки з Черемхи та Орішково. Старовинні підляські пісні співатимуть ансамблі з Мельника, Вульки-Терехівської, Райська, Даші.

— Євген Рижик розповідав про реставрацію обряду весілля, що був записаний знаменитим етнографом і дослідником Полісся Янчуком...

— Напевно, ми зможемо показати його наступного року, коли отримаємо із бібліотеки необхідні матеріали. А під Новий рік спробуємо поставити вертеп, чисто підляську різновидність. Тут збереглося чимало місцевих колядок.

ШОУ ЗІ СМИКОМ

Ми давно мріяли організувати такий концерт, але оказія трапилася тільки тепер. Олександр Смик на те заслуговує. Звичайно, Олександр міг це зробити і без нашої допомоги, але ідея творчого вечора поета, автора і виконавця, менеджера народилася саме в Луцьку...

«Про такого автора може мріяти кожний композитор», признався перед Великоднем в інтерв'ю для «МВ» Олександр Гаркавий. З легкої руки Олександра першого у репертуарі Олександра другого з'явився добрий десяток творів, а телебачення навіть вирішило зняти з цього приводу телевізійний фільм «Співдружність»...

Він допоміг «зробити» репертуар і для рок-гурту «Еней», а хлопці замість авторського гонорару «організували» Сашкові столик-тумбочку — один із шедеврів місцевої промисловості. Сашко нам її показував... Предмет першої необхідності інколи може стати предметом законної гордості...

Ми не помилилися, коли 1989-го за підсумками музичного року назвали його кращим автором текстів. Вони тепер у репертуарі багатьох українських виконавців популярної та рок-музики. Його зв'язки і знайомства допомогли нам організувати «Оберіг», а під час «Оберегу» ми разом придумали «Вивих». Влітку цього року разом з музичним центром «Еней» він проводив західноукраїнський фестиваль популярної та рок-музики «Тарас Бульба», що отримав великий розголос у засобах масової інформації. Кажуть, львів'яни від заздрості кусали собі лікті: перший західноукраїнський Вудсток «мав би відбутися «тільки ві Львові».

На фото: Його «підопічні» — Олександр Гаркавий та Віталій Міщук (лідер вокалу групи «Еней»).

Фото Дмитра ГЕГЕРА.